

ADVIES

2009-097

8 december 2009

Klacht overplaatsing leerling naar school die geen passend onderwijs biedt, communicatie zorgadviesteam, AMK melding

Leerling wordt overgeplaatst naar school die volgens klagers geen passend onderwijs biedt, communicatie zorgadviesteam, AMK melding.

De Commissie acht de verklaring dat de leerling door de overgang naar de andere school getraumatiseerd is onvoldoende met bewijsstukken aangetoond. Wel is al erkend dat er procedurele fouten gemaakt zijn, zowel ten aanzien van de bespreking van de leerling in het zorgadviesteam als bij het opstellen van het handelingsplan. De Commissie begrijpt daarnaast wel dat de school zich door de ervaringen met klagers genoodzaakt zag om er eenzijdig bij de ouders op aan te sturen dat de leerling onderwijs zou volgen op de andere school. De Commissie acht dit te billijken, omdat de school daarbij duidelijk het belang van de leerling voor ogen had. Ook wanneer een school geconfronteerd wordt met een situatie waarin naar haar oordeel sprake is van lichamelijke en geestelijke mishandeling mag van haar verwacht worden dat zij maatregelen neemt. Daarin kan naar het oordeel van de Commissie een melding bij het AMK passend zijn.

De Commissie acht de klacht deels gegrond, deels ongegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Klagers hebben bij brief van 16 oktober 2009, ontvangen op 27 oktober 2009, hun klacht voorgelegd aan de Landelijke Klachtencommissie Primair Onderwijs, Voortgezet Onderwijs en BVE (verder te noemen: de Commissie).
- 1.2. De Commissie heeft aangeklaagde gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Mevrouw Z., algemeen directeur, heeft namens de school en het bevoegd gezag bij brief van 26 november 2009 aangegeven dat aangeklaagde is aangesloten bij de Commissie en de modelklachtenregeling van de Besturenraad PCO hanteert en tevens een inhoudelijke reactie op de klacht gegeven.
- 1.4. De Commissie heeft kennisgenomen van een e-mailbericht met bijlagen van 23 november 2009 van mr. K. Slump namens klagers en de brief van 30 november 2009 van mevrouw Z. aan mr. Slump.
- 1.5. Op 8 december 2009 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Haren, alwaar zijn verschenen:
 - klagers, in persoon en vergezeld van mr. W. de Kleine, advocaat te Emmen

- namens aangeklaagde de algemeen directeur, mevrouw Z., voornoemd, de heer P., locatiedirecteur van het AC, en de heer W. , teamleider van De *** (hierna: WB), bijgestaan door mr. A. E. Valstar. Juridisch consultant van de Besturenraad te Voorburg.

1.6. De klacht betreft, zoals ter zitting met instemming van klagers samengevat:

1. het feit dat de zoon van klagers, *A*, vanuit de brugklas van het AC is overgeplaatst naar het OPDC WB. Daar wordt hem geen goed onderwijs aangeboden. In plaats van instructie op atheneumniveau krijgt hij onderwijs op een niveau dat getypeerd kan worden als uitgekleepte HAVO of veredelde VMBO-t. Een aanzienlijk deel van het reguliere vakkenpakket is geschrapt, zodat een profielkeuze voor hem in de toekomst niet meer mogelijk is.
2. het feit dat *A* zonder medeweten van klagers is ingebracht in het zorgadviesteam (hierna: ZAT). Klagers zijn nooit over een handelingsplan geïnformeerd. Dit is hen ook niet ter ondertekening aangeboden. Er is nooit contact geweest tussen klagers en de zorgbegeleidster.
3. de wijze van overplaatsing van *A* van het AC naar WB. Klagers zijn door de brief van 9 maart 2009 van de heren *B*, afdelingsleider brugklassen, en *E*, adjunct-directeur onderbouw van het AC, voor het blok gezet. Er was voor hen geen keuzeruimte meer. Zij hoorden op deze datum voor het eerst van het bestaan van het OPDC WB. Er is hen niet aangegeven waaruit de in de brief vermelde handelingsverlegenheid bestond en ook niet waaruit de zorg en begeleiding tot op dat moment heeft bestaan.
4. de melding door de schoolmaatschappelijk werkster bij het AMK van het vermoeden van kindermishandeling. De heer *B* heeft in een gesprek op 29 oktober 2008 aangedrongen op psychiatrisch onderzoek van *A*. Volgens klagers is toen gezegd: "Als jullie niet doen wat wij willen, doen wij een melding bij Bureau Jeugdzorg." De reden van melding bij het AMK was volgens klagers dan ook niet het vermoeden dat *A* thuis lichamelijk (met een pollepel) mishandeld zou worden, maar het feit dat klagers niet mee wilden werken aan psychiatrisch onderzoek van *A*.

2. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt op grond van de stukken en hetgeen ter zitting naar voren is gekomen als volgt.

Ten aanzien van de feiten

De WB is een school waar leerlingen in het kader van het Samenwerkingsverband van WSNS extra zorg en onderwijs krijgen. Zij staan ingeschreven bij een school in *** of omgeving, maar volgen de lessen op de WB. De WB is tegelijkertijd ook een vestiging van de CSG. Leerlingen kunnen tijdelijk naar de WB gaan en, zodra zij daar aan toe zijn, weer teruggaan naar de school waar ze vandaan komen. Dat kan aan het eind van de tweede klas zijn of aan het eind van de onderbouw, maar ze kunnen de opleiding ook op de WB afronden. Het AC biedt VMBO-tl, HAVO en VWO. De WB biedt in de onderbouw een brede opvang van VMBO-beroepsgericht tot en met HAVO en voor het VMBO-tl eindonderwijs.

De zoon van klagers, *A*, is in augustus 2008 op het AC gestart in een HAVO/VWO brugklas. Bij de inschrijving hebben klagers vermeld dat *A* sociaal zwak functioneert en dat hij een aantal medische klachten heeft.

Uit een door de school overgelegd chronologisch overzicht van gebeurtenissen blijkt dat al op 30 september 2008 in het ZAT gesproken is over *A*. Uit het overgelegd handelingsplan blijkt dat *A* nog eerder, namelijk al op 11 september 2008, in het ZAT is ingebracht. De schoolmaatschappelijk werkster en de mentor spreken op 2 oktober 2008 met *A*. Op 17 oktober 2008 worden de zorgen voor het eerst met klagers besproken.

In de maand oktober en november vinden er meerdere gesprekken met klagers plaats. Deze gesprekken bevestigen de school in hun zorg om *A*. Omdat *A* aan zijn mentor vertelt dat hij thuis met een pollepel wordt geslagen en omdat de school vindt dat de ouders aan *A* de noodzakelijke zorg onthouden, door te weigeren mee te werken aan (psychiatrisch) onderzoek van *A*, is in november 2008 melding gedaan bij het AMK vanwege het vermoeden van kindermishandeling. Aan het onderzoek van de BASEgroep naar aanleiding daarvan verlenen klagers wel hun medewerking. Zij laten *A* later, in april 2009, zelf testen door een GGZ-psycholoog.

In het ZAT wordt in november 2008 voor het eerst gesproken over de mogelijke overstap naar de WB besproken. Dit onderwerp komt in januari en februari ook ter sprake tijdens een regulier ouderspreekuur en een gesprek met de BASE-groep, waar klagers als toehoorders aanwezig zijn. Klager heeft ter zitting verklaard dat hij, toen hij op 23 januari 2009 eindelijk de notulen van ZAT vergaderingen, waarin *A* was besproken, onder ogen kreeg, begreep dat *A* op het AC niet op zijn plaats was. Klagers wilden daarom een andere school voor hem zoeken. In het gesprek op 6 februari 2009 met de BASE-groep krijgen klagers de indruk dat *A* van school verwijderd gaat worden. Klagers zoeken daarom contact met de leerplichtambtenaar. Door de brief van het AC van 9 maart 2009 - waarin de school aangeeft handelingsverlegen te zijn en dat *A* nog tot 20 maart 2009 op het AC kan blijven en dat daarna de WB een uitstekend alternatief is - voelden klagers zich zodanig onder druk gezet dat zij het aanmeldingsformulier en de instemmingsverklaring voor de WB op 17 maart 2009 hebben ondertekend. *A* is op woensdag 25 maart 2009 op de WB gestart.

Klagers hebben hun onvrede over de gang van zaken vervolgens geuit bij het bevoegd gezag. Mevrouw Z. spreekt daarover op 14 mei 2009 met klagers in aanwezigheid van de onderwijsconsulente mevrouw EW. Mevrouw Z. heeft ter zitting verklaard dat in dit gesprek gesproken is over procedurefouten. Zij heeft deze, voor zover ze dat op dat moment kon beoordelen, erkend en toegezegd dat zo gauw mogelijk nog ontbrekende informatie aan klagers zou doen toekomen. Het behoorde volgens mevrouw Z. tot dan toe niet tot de cultuur van de school gespreksverslagen te maken. De school heeft, zegt zij, uit deze ervaring lering getrokken. Van het gesprek van 14 mei 2009 is geen verslag gemaakt, alleen een afsprakenlijstje. Partijen spraken daarin met elkaar af met de excuses van mevrouw Z. dat wat gebeurd is als afgesloten te beschouwen en van dan af alleen nog vooruit te kijken.

Klagers hebben geprobeerd *A* met ingang van het schooljaar 2009/2010 op een andere school in te schrijven. Zij slagen er echter niet in een school te vinden die bereid is *A* toe te laten. Volgens klagers komt dit door de informatie die aangeklaagde aan andere scholen over *A* verstrekt. Volgens mevrouw Z. is de school door de advocaten van klagers gesommeerd geen informatie over *A* te verstrekken aan andere scholen en wekt dat juist argwaan en daardoor een belemmering voor inschrijving.

Klagers hebben *A* daarom na de zomervakantie toch maar weer ingeschreven op de WB. Hij zit daar nu in de tweede klas, volgt onderwijs op HAVO niveau en volgt daarnaast thuis het

onderwijsprogramma van de Wereldschool. Partijen verschillen van mening over de inzet van de Wereldschool.

Op 28 september 2009 heeft voormelde onderwijsconsulent, mevrouw EW, in opdracht van de WB onderzoek gedaan en advies uitgebracht, waarin zij samengevat als volgt constateert. Zij betreurt de manier waarop *A* van het AC naar de WB is gegaan. Deze gang van zaken heeft zowel op *A* als zijn ouders veel impact gehad, maar plaatsing op de WB is op dit moment de juiste plek. De WB is gericht op zowel de cognitieve als de sociaal emotionele ontwikkeling van *A*. De school moet daar echter wel de kans voor krijgen in tijd en goed overleg en samenwerking met de ouders. Gezien het feit dat *A* zich begint te ontspannen en op school ook weer plezier uitstraalt, zou het fijn zijn als ouders zich weer meer kunnen verlaten op de gesprekken met en de adviezen van deze school ten aanzien van het leren en het functioneren van *A*, waarbij het gezamenlijk doel dat *A* zich zo goed mogelijk ontwikkelt centraal staat.

Klagers hebben ter zitting verklaard dat *A* zich nu inderdaad een stuk prettiger voelt op de WB dan voordien en dat zijn exceemklachten dusdanig zijn verminderd dat hij met ingang van de zomervakantie na 12 jaar geen medicatie meer gebruikt.

Klagers zijn niet meer ingegaan op verschillende uitnodigingen van mevrouw Z. voor gesprekken, over onder andere de inzet van de Wereldschool en het rapport van de onderwijsconsulent.

Beoordeling

De Commissie stelt allereerst vast dat de overgang van *A* van het AC naar de WB niet gezien kan worden als verwijdering, nu het AC en de WB beiden vestigingen zijn van de CSG te *** en op beide locaties onderwijs op - voor *A* passend- HAVO niveau wordt geboden, met uitzondering voor het vak Frans in de brugklas. De WB heeft aangeboden met behulp van het AC de leemte ten aanzien van dat vak op te vullen. Klagers hebben op dit aanbod niet in willen gaan.

Ten aanzien van de klacht onder 1) dat *A* op de WB geen goed, hem passend onderwijs wordt geboden.

Op de WB wordt aan *A* onderwijs op HAVO niveau aangeboden op een wijze die rekening houdt met het bijzondere karakter van de jongen. Aangeklaagde stelt dat het AC niet de mogelijkheid heeft dit onderwijs op een dergelijke, voor *A*, geschikte wijze aan te bieden. Dit is door klagers niet, althans onvoldoende gemotiveerd betwist. Klagers hebben het door de school beschreven beeld van *A* gedeeltelijk erkend en anderzijds niet met stukken of anderszins aangetoond dat dit beeld onjuist is. Daarbij is het aan de school te bepalen welk onderwijs op welke vestiging wordt aangeboden en om de capaciteiten van de leerling voor het daar geboden onderwijs te beoordelen.

De Commissie acht de verklaring van de raadsman ter zitting dat *A* door de overgang naar de WB getraumatiseerd is onvoldoende met bewijsstukken aangetoond, terwijl daarvan ook anderszins niet is gebleken. Klagers hebben daarentegen aangegeven dat *A* het inmiddels goed naar zijn zin heeft op de WB. De Commissie acht de klacht onder 1) derhalve niet gegrond.

Ten aanzien van de klacht onder 2) dat *A* zonder medeweten van klagers is ingebracht in het ZAT en dat klagers nooit zijn geïnformeerd over een handelingsplan.

In het gesprek van 14 mei 2009 heeft mevrouw Z. tegenover klagers al erkend dat er procedurele fouten gemaakt zijn, zowel ten aanzien van de bespreking van *A* in het ZAT als bij het opstellen van het handelingsplan. De Commissie acht de klacht onder 2) derhalve gegrond.

Ten aanzien van de klacht onder 3) ten aanzien van de gevolgde procedure bij de overgang van *A* naar de WB.

De Commissie stelt vast dat er vanaf het begin van het schooljaar regelmatig met klagers is gesproken over de situatie van *A*. Hierin is, ook in aanwezigheid van de schoolmaatschappelijk werkster en de heer *B*, onder andere gesproken over mogelijke vormen van hulp en gewenst onderzoek. Klagers wilden geen onderzoek uit angst voor het stempel dat *A* daardoor opgedrukt zou krijgen en voor het negatieve effect daarvan op zijn toekomstperspectieven.

De weigerachtige houding van klagers was voor aangeklaagde uiteindelijk aanleiding een melding bij het AMK te doen. Uit het onderzoek dat daar op volgde is niet gebleken dat klagers hun kind hebben veronachtzaamd. De Commissie begrijpt dat de school zich door de ervaringen met klagers genoodzaakt zag om er in het gesprek van 4 maart 2009 en in de brief van 9 maart 2009 eenzijdig bij de ouders op aan te sturen dat *A* onderwijs zou volgen op de WB. De Commissie acht dit te billijken, omdat de school daarbij duidelijk het belang van *A* voor ogen had en het, zoals hiervoor overwogen, aan de school te bepalen welk onderwijs op welke vestiging wordt aangeboden en de geschiktheid van de leerling voor dit geboden onderwijs te toetsen. De Commissie acht de klacht onder 3) derhalve niet gegrond.

Ten aanzien van de klacht onder 4) betreffende de melding bij het AMK

Hoewel een melding bij het AMK in principe anoniem gedaan kan worden en ook niet van te voren met betrokkenen besproken hoeft te worden, heeft de school er volgens het overgelegde chronologische overzicht op 11 november 2008, maar volgens klagers ook al in het gesprek op 29 oktober 2008, wel eerst met klagers over gesproken dat zij zich door de houding van klagers ten opzichte van de door de school gesignaleerde problemen van *A* genoodzaakt zagen een melding te doen. In die gesprekken zijn zowel het slaan als de noodzaak van actief handelen met betrekking tot de problematiek van *A* aan de orde geweest.

Wanneer een school op deze wijze geconfronteerd wordt met een situatie waarin naar haar oordeel sprake is van lichamelijke en geestelijke mishandeling mag van haar verwacht worden dat zij maatregelen neemt. Daarin kan naar het oordeel van de Commissie een melding bij het AMK passend zijn. De Commissie acht de klacht onder 4) derhalve niet gegrond.

3. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht onder 1) ongegrond, onder 2) gegrond, onder 3) ongegrond en onder 4) ongegrond.

4. Advies aan het bevoegd gezag

In de bemiddelingspoging aan het eind van de hoorzitting is de Commissie gebleken dat partijen zo ver uit elkaar staan wat betreft hun wensen dat de Commissie geen mogelijkheid ziet een werkbare oplossing te bieden. De Commissie ziet daarom geen aanleiding tot het geven van een advies.

Aldus gegeven op 8 december 2009 door mr. F.J. Agema, voorzitter, mr. W.R. van der Velde en drs. G. Moes-ten Brug, leden, in tegenwoordigheid van mr. M. Mulder-Das, secretaris.